

**TÜRKİYE
İNSAN HAKLARI VE
EŞİTLİK KURUMU**

**PERİYODİK
ULUSLARARASI
İNSAN HAKLARI İZLEME BÜLTENİ**

01.01.2023 - 01.02.2023

SAYI: 19

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu

Periyodik Uluslararası İnsan Hakları İzleme Bülteni

01.01.2023-01.02.2023

KURULUŞ ADI/ İZLEME PERİYODU	01.01.2023-01.02.2023
Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)	<ul style="list-style-type: none">- 20.01.2023 tarihinde ILO'nun Twitter hesabında, milyonlarca çocuğun refahını zedeleyen ve hayallerini gerçekleştirmelerini engelleyen işler yaptığı belirtilmiştir. Ayrıca, çocuk işçiliğinin günümüz dünyasının bir parçası olmaması gerektiği belirtilmiştir. Kaynak: https://twitter.com/ilo/status/1616423569549828098 (E.T. 27.01.2023)- 27.01.2023 tarihinde ILO'nun Twitter hesabında, ekonomik yavaşlamanın işçileri daha düşük kaliteli işleri kabul etmeye zorlayabileceği, sosyal adaleti baltaladığı ve insanı ön plana çıkaran bir toparlanma için yenilenen taahhütlere her zamankinden daha fazla ihtiyaç duyulduğu belirtilmiştir. Kaynak: https://twitter.com/ilo/status/1618579947324411905 (E.T. 27.01.2023)
Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Yüksek Komiserliği (BMİHYK)	<ul style="list-style-type: none">- 01.01.2023 tarihinde Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Yüksek Komiserliği'nin internet sayfasında, 2023 için planlanan faaliyetler ve ihtiyaçları kapsayan "BM İnsan Hakları Çağrısı 2023" programına destek çağrısında bulunulmuştur. Kaynak: https://www.ohchr.org/en/publications/annual-appeal/un-human-rights-appeal-2023 (E.T. 21.01.2023)

- 04.01.2023 tarihinde BM İnsan Hakları Yüksek Komiseri Volker Türk, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin 75. yıl dönümü vesilesiyle dünya çapında tüm yetkilileri keyfi tutuklamaları son vermeye çağırmıştır.

Kaynak:

<https://www.ohchr.org/en/statements/2023/01/udhr75-action-end-arbitrary-detention> (E.T. 21.01.2023)

- 06.01.2023 tarihindeki habere göre, BM uzmanları; “İfade özgürlüğünün, ırkçı nefreti sosyal medyada yayma özgürlüğü olmadığına” ilişkin değerlendirmesi paylaşılmıştır. Buna göre, sosyal medyada ırkçılığın yanı sıra ayrımcılığa ve şiddete tahrik oluşturan ulusal, ırksal ve dinsel nefretin savunuculuğunu yapan “nefret söylemi” sadece Twitter'ı değil, Meta gibi diğer sosyal medya devlerini de ilgilendirmektedir. Nefret söylemine izin verilmediği iddia edilse de şirketin politikalarına ilişkin taahhütleri ile sosyal medya sitelerindeki uygulamaları arasında bir boşluk bulunmaktadır. Bu, özellikle kışkırtıcı reklamların, Facebook'taki seçim dezenformasyonunun ve komplo teorilerinden bahseden içeriklerin onaylanmasında belirgindir. Global Witness ve SumOfUs tarafından yapılan araştırma, Meta'nın belirli reklamları nasıl engelleyemediğini ortaya çıkarmıştır. Birçok şikâyete cevaben Meta, 2020 yılında bir gözetim kurulu kurarak önemli bir adım atmıştır. Bununla birlikte, Gözetim Kurulu'nun etkinliği yalnızca uzun vadeli bir ufukta görülebilir ve sosyal medyanın en üst düzeylerinde, çevrimiçi ırksal nefreti kışkırtmaya yönelik mekanizmalarını gözden geçirmek ve değiştirmek için sürekli kararlılık gerektirecektir.

Kaynak:

<https://www.ohchr.org/en/statements/2023/01/freedom-speech-not-freedom-spread-racial-hatred-social-media-un-experts> (E.T. 21.01.2023)

- 13.01.2023 tarihli habere göre terörle mücadele konusunda insan hakları ve temel özgürlüklerin geliştirilmesi ve korunmasına ilişkin BM Özel Raportörü Fionnuala Ní Aoláin, 13-20 Ocak 2023 tarihlerinde Bosna-Hersek'i ziyaret edecektir.

Kaynak:

<https://www.ohchr.org/en/press-releases/2023/01/bosnia-and-herzegovina-un-human-rights-and-counter-terrorism-expert-launches> (E.T. 22.01.2023)

- 13.01.2023 tarihli basın açıklamasına göre; BM Çocuk Hakları Komitesi'nin İsveç, Mauritius, Umman, Bolivya, Azerbaycan, İrlanda ve Yeni Zelanda'yı gözden geçireceği gelecek oturumu, 16 Ocak - 3 Şubat tarihleri arasında gerçekleştirecektir. Yedi ülke, Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne ve İhtiyari Protokollerine taraf olan 196 Devlet arasındadır. Sözleşme'yi, İhtiyari Protokollerini ve Komite'nin önceki tavsiyelerini nasıl uyguladıkları konusunda 18 bağımsız uluslararası uzmandan oluşan Komite tarafından düzenli olarak gözden geçirilmeleri gerekmektedir.

Kaynak:

<https://www.ohchr.org/en/press-releases/2023/01/un-child-rights-committee-review-sweden-mauritius-oman-bolivia-azerbaijan> (E.T. 22.01.2023)

- 16.01.2023 tarihinde paylaşılan basın açıklamasına göre, BM İnsan Hakları Yüksek Komiseri Volker Türk, Çocuk Hakları

Komitesi'nin Azerbaycan, Bolivya, İrlanda, Umman, İsveç, Yeni Zelanda, Mauritius'un çabalarına ilişkin raporların gözden geçirileceği 92. oturumunun açılışında konuşmuştur. Türk, çocuk haklarının öncelikli olmaya devam etmesinin, seslerinin duyulmasının ve dinlenmesinin kritik önem taşıdığını söylemiştir.

Kaynak:

<https://www.ohchr.org/en/press-releases/2023/01/high-commissioner-human-rights-volker-turk-addresses-opening-ninety-second> (E.T. 22.01.2023)

- 20.01.2023 tarihli haberde, BM Eğitim Hakkı Özel Raportörü'nün açıklamaları resmi sitede paylaşılmıştır. Özel Raportör Farida Shaheed UNESCO'ya yaptığı beş günlük resmi ziyaretin sonunda "Eğitime öncülük eden uluslararası kuruluş olan UNESCO'ya ve tüm ulusal bütçelere yeterli mali kaynak sağlanmadığı sürece herkes için eğitim hakkının, boş bir vaat olarak kalacağını" ifade etmiştir.

Kaynak:

<https://www.ohchr.org/en/press-releases/2023/01/unesco-right-education-demands-financial-commitment-says-un-expert> (E.T. 22.01.2023)

- 20.01.2023 tarihinde, Göçmenlerin İnsan Hakları BM Özel Raportörü Felipe González Morales tarafından 20-31 Ocak 2023 tarihlerinde Bangladeş'e resmi bir ziyaret gerçekleştireceği duyurulmuştur.

Kaynak:

<https://www.ohchr.org/en/press-releases/2023/01/un-special-rapporteur-assess-migration-policies-bangladesh> (E.T. 22.01.2023)

<p>Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF)</p>	<p>- 10.01.2023 tarihinde UNICEF'in internet sitesinde, Birleşmiş Milletler Çocuk Ölümleri Tahminleri Kuruluşlar Arası Grubu tarafından yayımlanan raporlarda yer alan verilere yer verilmiştir. Bu raporlarda, 2021 yılında yaklaşık 5 milyon çocuğun beşinci doğum gününden önce öldüğü, 5-24 yaş arası 2.1 milyon çocuk ve gencin de hayatını kaybettiği belirtilmiştir ve aynı dönemde 1.9 milyon çocuğun da ölü doğduğu belirtilmiştir. Bu ölümlerin çoğunun yüksek kaliteli anne, yeni doğan, çocuk ve ergen sağlık hizmetlerine adil erişim ile engellenebileceği üzerinde durulmuştur.</p> <p>Kaynak: https://www.unicef.org/press-releases/child-or-youth-died-once-every-44-seconds-2021-un-report (E.T. 26.01.2023)</p> <p>- 12.01.2023 tarihinde UNICEF'in internet sitesinde, Birleşmiş Milletler kuruluşlarının, benzeri görülmemiş bir gıda ve beslenme krizinden en çok etkilenen 15 ülkedeki en savunmasız çocukları korumak için acil eylem çağrısında bulunduğu vurgulanmıştır. Ayrıca, bu ülkelerde yaşayan çocukların, çatışma, iklim şokları ve COVID-19'un süren etkileri sebebiyle sağlık hizmetlerine, beslenme ve diğer hayat kurtarıcı servislere erişimlerinin kısıtlı olduğu belirtilmiştir.</p> <p>Kaynak: https://www.unicef.org/press-releases/urgent-action-needed-acute-malnutrition-threatens-lives-millions-vulnerable-children (E.T. 26.01.2023)</p>

	<p>- 17.01.2023 tarihinde UNICEF'in internet sitesinde "Adil Finansman ile Eğitimde Dönüşüm Raporu"nun içeriğine yer verilmiştir. Raporunda, en yoksul hanelerin çocukların ulusal kamu eğitim fonlarından en az yararlandıkları ve milyonlarca çocuğu öğrenme krizinden kurtarmak için adil ek yatırımlar yapmak gerektiği belirtilmiştir.</p> <p>Kaynak:</p> <p>https://www.unicef.org/press-releases/children-poorest-households-benefit-least-national-public-education-funding-unicef (E.T. 26.01.2023)</p>
<p>Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP)</p>	<p>- 05.01.2023 tarihinde UNDP'nin internet sitesinde UNDP, OHCHR ve UNEP tarafından hazırlanan "<i>Sağlıklı Çevre Hakkı Nedir?</i>" başlıklı bilgi notu yayımlanmıştır.</p> <p>Kaynak:</p> <p>https://www.undp.org/publications/what-right-healthy-environment (E.T. 26.01.2023)</p>
<p>Kadınlara Karşı Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Komitesi (CEDAW)</p>	<p>- 29.12.2022 tarihinde, CEDAW tarafından "Afganistan: Kadınların ve kız çocuklarının okullardan ve iş yerlerinden yasaklanması tüm ülkeyi tehlikeye atıyor, BM komitesi kınadı" başlıklı bir açıklama yapmıştır.</p> <p>Kaynak:</p> <p>https://www.ohchr.org/en/statements/2022/12/afghanistan-banning-women-and-girls-schools-and-workplace-jeopardises-entire (E.T. 26.01.2023)</p>
<p>Avrupa İşkenceyi ve İnsanlık Dışı veya Aşağılayıcı</p>	<p>- 03.01.2023 tarihinde CPT'nin internet sitesinde, CPT'nin 12-19 Aralık 2022 tarihleri arasında Azerbaycan'a habersiz bir ziyaret düzenlediği belirtilmiştir. Ziyaretin amacının ise 2020</p>

Muameleyi ve Cezayı Önleme Komitesi (CPT)	<p>yılında Komite tarafından yapılan ziyaret sonrası verilen tavsiyeler ışığında özgürlüğünden mahrum bırakılan kişilere yönelik yaklaşımı incelemek olarak açıklanmıştır.</p> <p>Kaynak: https://www.coe.int/en/web/cpt/-/council-of-europe-anti-torture-committee-cpt-carries-out-a-visit-to-azerbaijan (E.T. 25.01.2023)</p>
Avrupa Birliği Temel Haklar Ajansı (FRA)	<ul style="list-style-type: none">- 05.01.2023 tarihinde FRA'nın Avrupa Birliği'ndeki düzensiz göçü ölçecek AB tarafından finanse edilen yeni bir araştırma projesinin açılış konferansında konuştuğu açıklanmıştır. <p>Kaynak: https://fra.europa.eu/en/news/2023/new-project-launch-irregular-migration-europe (E.T. 26.01.2023)</p> <ul style="list-style-type: none">- 05.01.2023 tarihinde FRA Direktörü'nün 10 Aralık İnsan Hakları Günü'nde Leiden Üniversitesi'nde yıllık seçkin konuk dersini verdiği açıklanmıştır. <p>Kaynak: https://fra.europa.eu/en/news/2023/fra-director-delivers-annual-human-rights-day-lecture-leiden-university (E.T. 26.01.2023)</p> <ul style="list-style-type: none">- 17.01.2023 tarihinde FRA Direktörü'nün Varese'deki TedTalk'ta gerçekleştirdiği daha kapsayıcı ve sürdürülebilir bir gelecek için insan hakları ve inovasyon vizyonu hakkındaki konuşması kamuoyuna duyurulmuştur. <p>Kaynak: https://fra.europa.eu/en/speech/2023/how-can-we-place-human-rights-heart-our-actions (E.T. 26.01.2023)</p>

- 19.01.2023 tarihinde FRA'nın Avrupa Konseyi Yapay Zeka Komitesi'nin (CAI) üçüncü genel kurulu toplantısına katıldığı duyurulmuştur.

Kaynak:

<https://fra.europa.eu/en/news/2023/fra-joins-council-europe-ai-committee-meeting> (E.T. 26.01.2023)

- 19.01.2023 tarihinde Avrupa Komisyonu'nun Hırvatistan Temsilciliği'nin Avrupa Komisyonu ve FRA işbirliğiyle Hırvatistan'da hukukun üstünlüğü konulu bir diyalog düzenlediği duyurulmuştur. Hukukun üstünlüğü diyalogları, AB Üye Devletlerinde hukukun üstünlüğü konularına ilişkin tartışmaları teşvik etmeyi amaçlamaktadır.

Kaynak:

<https://fra.europa.eu/en/news/2023/rule-law-dialogue-croatia> (E.T. 26.01.2023)

- 20.01.2023 tarihinde yakın zamanda seçilen çevre savunucuları Özel Raportörü Michel Forst'un FRA Direktörü Michael O'Flaherty ile 19 Ocak'ta Viyana'da görüştüğü açıklanmıştır.

Kaynak:

<https://fra.europa.eu/en/news/2023/protecting-environmental-defenders> (E.T. 26.01.2023)

- 24.01.2023 tarihinde FRA Direktörü'nün Avrupa Parlamentosu'nun 17. Madde diyalogu seminerinde liberal demokrasi üzerine bir konuşma yaptığı duyurulmuştur.

Kaynak:

	<p>https://fra.europa.eu/en/event/2023/article-17-dialogue-liberal-democracy (E.T. 26.01.2023)</p> <p>- 25.01.2023 tarihinde FRA öncülüğünde Avrupa çapında Yahudilere yönelik nefret suçlarını ve ayrımcılığı ölçen büyük bir anketin 25 Ocak'ta açıldığı açıklanmıştır.</p> <p>Kaynak:</p> <p>https://fra.europa.eu/en/news/2023/major-eu-survey-antisemitism-and-jewish-life-launched (E.T. 26.01.2023)</p> <p>- 26.01.2023 tarihinde FRA'nın Szczecin Üniversitesi'ndeki bir göç seminerinde AB'nin dış sınırlarında ivedilikli temel haklarla ilgili sorunlara ilişkin bir sunum yaptığı açıklanmıştır.</p> <p>Kaynak:</p> <p>https://fra.europa.eu/en/news/2023/migration-seminar-looks-fundamental-rights-eus-external-borders (E.T. 26.01.2023)</p> <p>- 26.01.2023 tarihinde FRA'nın Avrupa Parlamentosu seçimlerinde eşitlik ve katılım konusundaki bilgi durumuna genel bir bakış sağlayacak bir web seminerine katılacağı açıklanmıştır.</p> <p>Kaynak:</p> <p>https://fra.europa.eu/en/news/2023/equality-and-inclusion-european-elections (E.T. 26.01.2023)</p> <p>- 26.01.2023 tarihinde FRA'nın Tallinn'de düzenlenen Yapay Zeka ve İnsan Hakları Konferansı'na katıldığı duyurulmuştur.</p> <p>Kaynak:</p>
--	--

	<p>https://fra.europa.eu/en/event/2023/fra-join-artificial-intelligence-and-human-rights-conference-tallinn (E.T. 26.01.2023)</p>
<p>Ulusal İnsan Hakları Kurumları Avrupa Ağı (ENNHRI)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - 12.01.2023 tarihinde ENNHRI web sitesinde, müdahil olduğu AİHM Büyük Daire’de görülmekte olan “<i>Duarte Agostinho and Others v. Portugal and Others, Verein KlimaSeniorinnen Schweiz and others v. Switzerland, and Carême v. France</i>” 3 tarihi dava ile ilgili güncel durumu paylaşmıştır. Kaynak: https://ennhri.org/news-and-blog/ennhri-intervenues-before-the-grand-chamber-of-the-european-court-of-human-rights-in-three-historic-climate-cases/ (E.T. 28.01.2023) - 25.01.2023 tarihinde ENNHRI Twitter sayfasında, BM Yaşlı İnsanların İnsan Hakları Sözleşmesi’ne yönelik rehberi tartışmak için gerçekleştirilen toplantıyı paylaşmıştır. Kaynak: https://twitter.com/ennhri/status/1618222758542086146 (E.T. 28.01.2023)
<p>Avrupa Eşitlik Kurumları Ağı (EQUINET)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - 27.01.2023 tarihinde EQUINET’in Twitter hesabında, Holokost Kurbanlarını Anma Günü vesilesiyle, bu günün ortak bir sorumluluk olarak antisemitizm ile mücadelede oynayabileceğimiz rolü hep birlikte düşünmemiz gereken bir gün olduğu belirtilmiştir. Kaynak: https://twitter.com/equineteurope/status/1618880771225456640 (E.T. 27.01.2023)

AGİT Demokratik Kurumlar ve İnsan Hakları Ofisi (ODIHR)	<p>- 11.01.2023 tarihinde Ofis'in Twitter hesabında, Ofis tarafından uluslararası insan hakları standartlarıyla çelişen Guantanamo Kampının kapatılması için çağrı yapılmıştır. Tutukluların haklarının korunması ve ihlaller için hesap verebilirliğin sağlanmasının çok önemli olduğu ifade edilmiştir.</p> <p>Kaynak: https://twitter.com/osce_odihhr/status/1613093071683751936 (E.T. 27.01.2023)</p>
Avustralya İnsan Hakları Komisyonu	<p>- 20.01.2023 tarihinde Avustralya İnsan Hakları Komisyonu'nun internet sitesinde, İnsan Haklarından Sorumlu Komisyon Üyesi Lorraine Finlay'in Avustralya'nın OPCAT sorumluluklarına ilişkin açıklamalarına yer verilmiştir. Finlay konuşmasında, alıkonulma merkezlerinde tutulan kişilere yapılan muamele ve alıkonulma merkezleri hakkındaki sorunlardan bahsetmiş ve Avustralya'nın OPCAT'i onaylamasına rağmen OPCAT kapsamındaki sorumluluklarını yerine getirmekten çok uzak olduğunu belirtmiştir.</p> <p>Kaynak: https://humanrights.gov.au/about/news/opinions/australia-needs-deliver-our-treaty-promises (E.T. 25.01.2023)</p>
Azerbaycan Cumhuriyeti İnsan Hakları Merkezi	<p>- 27.12.2022 tarihinde Azerbaycan Ombudsmanı Sabina Aliyeva, İnsan Hakları Evrensel Beyanname'sinin 74. yıl dönümüne ithafen İçişleri Bakanlığı Polis Akademisi'nde düzenlenen "Modern Çağda İnsan Haklarının Güncel Konuları" başlıklı uluslararası bilimsel-uygulamalı konferansa katılmıştır.</p> <p>Kaynak:</p>

	<p>https://ombudsman.az/en/view/news/3673/the-ombudsperson-spoke-at-the-international-scientific-practical-conference-held-at-the-police-academy (E.T. 26.01.2023)</p> <p>- 06.01.2023 tarihinde Azərbaycan Ombudsmanı Sabina Aliyeva, Mısır Arap Cumhuriyeti Olağanüstü ve Tam Yetkili Büyükelçisi Hişam Mohamed Nagy Abdel Hamid'i kabul etmiştir.</p> <p>Kaynak:</p> <p>https://ombudsman.az/en/view/news/3681/the-ombudsperson-received-the-ambassador-extraordinary-and-plenipotentiary-of-the-arab-republic-of-egypt-to-our-country (E.T. 26.01.2023)</p>
Bulgaristan Ombudsmanlığı	<p>- 09.01.2023 tarihinde Ombudsmanlığın internet sitesinde, Sofya'da uygulamaya konulan yeni ulaşım kurallarının yüksek ücretli olduğu ve hizmete erişimi zorlaştırdığı belirtilmiştir. Bu nedenle Ombudsman Diana Kovacheva, Sofya Belediye Başkanı ve Sofya Belediye Meclisi Başkanı'na bir mektup göndermiştir.</p> <p>Kaynak:</p> <p>https://www.ombudsman.bg/en/n/sofia-citizens-to-ombudsman-new-city-transport-rules-make-the-service-more-expe-1963 (E.T. 27.01.2023)</p> <p>- 11.01.2023 tarihinde Ombudsmanlığın internet sitesinde, Ombudsman Diana Kovacheva'nın Bulgaristan'ın Stara Zagora kentinde su fiyatlarının artırılmaması için yetkililere mektuplar gönderdiği belirtilmiştir.</p>

	<p>Kaynak: https://www.ombudsman.bg/en/n/ombudsman-diana-kovacheva-repeats-recommendation-not-to-raise-the-price-of-water-1966 (E.T. 27.01.2023)</p>
<p>Büyük Britanya Eşitlik ve İnsan Hakları Komisyonu (EHRC)</p>	<p>- 12.01.2023 tarihinde Büyük Britanya Eşitlik ve İnsan Hakları Komisyonu (EHRC) tarafından İnsan Hakları Yasası'nın Birleşik Krallık'taki insan haklarını ve adalete erişimi önemli ölçüde iyileştirdiği belirtilmiştir. Fakat Haklar Bildirisi'nin insan haklarını koruma mekanizmaları üzerindeki etkisinden derin endişe duyulduğu ifade edilmiştir. İlgili bildiriye herhangi bir değişiklik sunulmadan önce EHRC tarafından dile getirilen endişelerin dikkate alınması çağrısı yapılmaktadır. Ayrıca, İngiltere genelinde insan haklarının korunması ve geliştirilmesi için hükümet ile yakın işbirliği içerisinde çalışmaya devam edecekleri ifade edilmiştir.</p> <p>Kaynak: https://www.equalityhumanrights.com/en/our-work/news/statement-bill-rights-0 (E.T. 20.01.2023)</p> <p>- 16.01.2023 tarihinde, Hükümet Eşitlikler Ofisi tarafından Joanne Cash, EHRC'ye Komiser olarak atanmıştır. Eski bir avukat ve hükümet danışmanı olan Joanne Cash, Komisyon'a çok sayıda yasal, ticari ve finansal konularda tavsiye vermiştir. Geçtiğimiz ay, Arif Ahmed MBE ve Kunle Olulode MBE, EHRC'ye iki yeni Komiser olarak atanmıştı. Johanne Cash'in Hükümet Eşitlikler Ofisi tarafından atandığı duyurusu ise en son gelişmelerden biridir.</p> <p>Kaynak:</p>

<https://www.equalityhumanrights.com/en/our-work/news/new-commissioner-appointed-ehrc>

(E.T. 20.01.2023)

- 17.01.2023 tarihinde, “Din Değiştirme Uygulamaları Yasası” kapsamında EHRC’nin görüşü paylaşılmıştır. Buna göre, din değiştirme uygulamaları hem cinsel yönelim hem de trans bireyler açısından zararlı unsurlara sahiptir. EHRC, din değiştirme uygulamalarının sona erdirilmesini desteklemektedir ve ilgili yasa tasarısını dikkatli bir şekilde inceleyerek tekliften etkilenen tüm insanlar için sonuçların kapsamlı bir şekilde değerlendirileceği bildirmiştir.

Kaynak:

<https://www.equalityhumanrights.com/en/our-work/news/statement-following-announcement-conversion-practices-bill>

(E.T. 20.01.2023)

- 18.01.2023 tarihinde EHRC Sözcüsü tarafından Aralık ayında İskoç Parlamentosu tarafından kabul edilen “Cinsiyet Tanıma Reformu (İskoçya)” Yasa Tasarısı hakkında açıklama yapılmıştır. Eşitlik kurumu olarak ilgili yasa tasarısı hakkında ayrıntılı olarak çalıştıklarını, kurumsal görevleri doğrultusunda eşitlik ve insan hakları konularında bağımsız uzman tavsiyesi sunmaya devam edeceklerini ifade etmiştir.

Kaynak:

<https://www.equalityhumanrights.com/en/our-work/news/statement-gender-recognition-reform-scotland-bill>

(E.T. 20.01.2023)

- 18.01.2023 tarihinde İskoç Fon Konseyi ve EHRC tarafından İskoçya'daki kolejlerde ve üniversitelerdeki eşitsizliklerin ele alındığı ortak bir rapor çalışması hazırlanmıştır ve kamuoyuna duyurulmuştur.

Kaynak:

<https://www.equalityhumanrights.com/en/our-work/news/joint-call-scotland%E2%80%99s-colleges-and-universities-address-inequalities> (E.T. 21.01.2023)

- 19.01.2023 tarihinde paylaşılan habere göre Yüksek Mahkeme, hükümetin göç ve ekonomik kalkınma politikasının uluslararası ve ulusal hukuk kapsamındaki yükümlülüklerle uyumlu olduğuna karar vermiştir. EHRC, insan kaçakçılığı ve Manş Denizi'ni geçen küçük teknelerdeki insan yaşamına yönelik tehdidi azaltmak için hükümetin harekete geçmesi gerektiği, bu kapsamda güvenli göç yolları oluşturulması gerektiği ifade edilmektedir.

Kaynak:

<https://www.equalityhumanrights.com/en/our-work/news/ehrc-response-following-high-court-judgment-aaa-and-others-v-secretary-state-home> (E.T. 21.01.2023)

- 21.01.2023 tarihinde EHRC'nin Twitter hesabından Ruh Sağlığı Yasa Tasarısı'na ilişkin Parlamento'ya sundukları görüş paylaşılmıştır. Ruh Sağlığı Yasasının mevcut kullanımındaki ırksal eşitsizlikleri de ele alması gerektiği ifade edilmiştir.

Kaynak:

<https://twitter.com/EHRC>

(E.T. 21.01.2023)

	<p>- 20.01.2023 tarihinde EHRC'nin Twitter hesabından Birleşik Krallık ve Galler Hükümetlerinin insan hakları görevlerini ne kadar yerine getirdiklerini izledikleri "Human Rights Tracker" isimli çevrimiçi program paylaşılmıştır. İlgili sayfada, BM tavsiyelerinin ve değerlendirme raporlarının izlemesi yapılmaktadır.</p> <p>Kaynak: https://twitter.com/EHRC (E.T. 21.01.2023)</p>
Danimarka İnsan Hakları Enstitüsü	<p>- 04.01.2023 tarihindeki haberde, Danimarka İnsan Hakları Enstitüsü tarafından Electronics Watch ve Greenwich Üniversitesi İşletme Bölümü ve İnsan Hakları ve Çevre Araştırma Grubu'nun ortaklaşa katılımı ile düzenlenen kamu alımlarındaki insan hakları ihlallerinin çözümüne ilişkin etkinliğin (workshop) çıktısı ve özeti paylaşılmıştır. Etkinlik, Danimarka İnsan Hakları Enstitüsü'nün ofisinde 26-27 Ekim 2022 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir. Etkinliğe, deneyimleri, zorlukları ve öğrenilen dersleri paylaşmak için yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası kuruluşlardan 18 temsilci katılmıştır. Katılımcılar, kamu alımlarıyla bağlantılı küresel değer zincirlerinde insan hakları ihlalleri için etkili çözüm sağlanmasını etkileyen bir dizi kilit konu tespit etmiştir. Bunlar arasında siyasi desteğin sağlanması, elverişli bir politika ve düzenleyici ortam, şeffaflık ve bilgiye erişim, küresel değer zincirlerinde hak sahipleriyle mesafenin kapatılması, kaldırıcın artırılması ve etkinin ölçülmesi yer almaktadır.</p> <p>Kaynak: https://www.humanrights.dk/news/institute-co-organises-workshop-protecting-human-rights-public-procurement (E.T. 21.01.2023)</p>

- 06.01.2023 tarihinde Danimarka İnsan Hakları Enstitüsünün, kullanıcıların bir ülkenin İş Dünyası ve İnsan Haklarına İlişkin BM Kılavuz İlkelerini nasıl uyguladığına ilişkin bir rapor oluşturmaya olanak sağlayan “National Baseline Tool on Business and Human Rights” çevrimiçi uygulamasını başlattıkları duyurulmuştur. Buna göre uygulama, daha fazla araştırma ve veri toplama ihtiyaçlarını belirlemek ve önceliklendirmek, tavsiyeler geliştirmek, bölgesel ve uluslararası insan hakları kuruluşlarına raporlamayı desteklemek ve zaman içindeki ilerlemeyi izlemek için kullanılabilir.

Kaynak:

<https://www.humanrights.dk/news/institute-launches-online-tool-measure-progress-business-human-rights>

(E.T. 21.01.2023)

- 06.01.2023 tarihinde Enstitünün internet sayfasında yer alan habere göre, 2014 yılında Dan Park isimli sanatçının ırkçılık içeren eserlerinin Christiansborg'da sergilenmesine izin verilmesi BM Irk Ayrımcılığının Ortadan Kaldırılması Komitesi (CERD) tarafından yapılmış bir hata olarak değerlendirilmiştir. 214'te sanatçı Dan Park Christiansborg, Proviantgård'da eserlerini göstermek için davet edilmiştir. Resepsiyonda Dan Park'ın orijinallerinin kopyalarını gösterdiği eserler hakkında İşveç'te etnik bir gruba karşı nefret teşkil ettiği için yok edilme kararı çıkmış, kendisi de beş ay hapis cezasına mahkûm edilmiştir. Gösteri, Danimarka'da da nefret söylemi nedeniyle polise ihbar edilmişse de kapsamlı bir soruşturmanın ardından Savcılık, soruşturmaya devam edecek yeterli kanıt olmadığını tespit etmiştir. 15.12.2022 tarihli açıklamasında CERD'e göre Danimarka Savcılığı, nefret söylemiyle

	<p>mücadeleye ilişkin pozitif yükümlülüğüne yeterince önem vermemiştir. Danimarka İnsan Hakları Enstitüsü, Danimarka hükümetini ırkçılığa karşı ayrımcılığı, nefret söylemini ve nefret suçlarını önleyebilecek bir eylem planı kabul etmeye çağırmaktadır. Bu eylem planı ayrıca, Ceza Kanunu'nun nefret söylemi ve nefret suçlarına karşı korumasının etkili bir şekilde uygulanmasını teşvik eden önlemler de içerebilecektir.</p> <p>Kaynak: https://menneskeret.dk/nyheder/racismekomite-kritiserer-danmark-kunstreception-paa-christiansborg (E.T. 21.01.2023)</p> <p>- 20.01.2023 tarihindeki haberde Danimarka İnsan Hakları Enstitüsü, Danimarka'da ücretsiz kürtaja erişimin genişletilmesi ve 15 yaş üstü gençler için ebeveyn izni kuralının değiştirilmesi gerektiğini tavsiye ettiği paylaşılmıştır. Danimarka İnsan Hakları Enstitüsü İcra Direktörü Louise Holec tarafından hazırlanan bir makale, 19.01.2023 tarihinde Kristeligt Dagblad'da yayınlanmıştır. Ücretsiz kürtaj hakkı, Danimarka'da 50 yıl önce tanınmıştır. 1973'te ücretsiz kürtajın getirilmesinden bu yana toplum, hem teknolojik, hem tıbbi, hem de insan hakları ve eşitlik açısından önemli ölçüde değişmiştir. Bu sebeple Danimarka kurallarının artık güncel olmadığı ve mevzuatın güncellenmesi gerektiği savunulmaktadır.</p> <p>Kaynak: https://menneskeret.dk/nyheder/abortgraensen-boer-rykkes-frem (E.T. 21.01.2023)</p>
Almanya İnsan Hakları Enstitüsü	<p>- 18.01.2023 tarihinde Enstitü'nün internet sitesinde, enerji endüstrisindeki Alman şirketleri küresel ağlara sahip</p>

olduğu, küresel insan hakları ihlalleri göz önüne alındığında tedarik ve değer zincirlerinde kurumsal uyum konusunda artan taleplerle karşı karşıya kaldıkları bildirilmiştir. Örneğin, Küresel Güney ülkelerinde (Global South Countries) hammaddelerin çıkarılmasının ve enerji üretimi için ara ürünlerin imalatı, insan hakları ve çevresel risklerle ilişkilendirilmekte ve, bunlar diğer şeylerin yanı sıra, insanlık dışı çalışma koşullarını veya olumsuz çevresel etkileri ve buna bağlı olarak çevredeki topluluklardaki insanların sağlığına verilen zararı da içermektedir. Bu bağlamda 16 Ocak 2023'te enerji sektörüne yönelik sektör diyalogunun başladığı, Enstitünün yeni endüstri diyalogunun bir üyesi olduğu ve bu çok paydaşlı forumun genel moderatörlüğünü organize ettiği bilgisi verilmiştir.

Kaynak:

<https://www.institut-fuer-menschenrechte.de/aktuelles/detail/institut-begruessst-den-branchendialog-energiewirtschaft> (E.T. 27.01.2023)

- 23.01.2023 tarihinde Enstitü'nün internet sitesinde, insan hakları eğitiminin amacının, çocuk ve insan haklarına ilişkin farkındalık yaratmak, bunların gerçekleşmesine katkıda bulunmak ve insan hakları ihlallerine karşı korumak olduğu; insan hakları eğitiminin, devlet aktörü olarak hareket eden meslek grupları için özellikle önemli olduğu, buna çocukların ve insan haklarının günlük yaşamda nasıl yaşandığı konusunda sorumluluk taşıdıkları erken çocukluk eğitim kurumlarında çalışan ve buradaki çocuklara ve ailelerine destek olan profesyonellerin de dâhil olduğu, bu kapsamda erken çocukluk eğitimi için özel olarak geliştirilmiş olan “Açık Kutu – İnsan Hakları” isimli bir eğitim materyalinin 24 Ocak Uluslararası Eğitim

	<p>Günü'nde yayınlamasından Enstitü olarak memnuniyet duydukları ifade edilmiştir.</p> <p>Kaynak:</p> <p>https://www.institut-fuer-menschenrechte.de/aktuelles/detail/klare-kiste-menschenrechte-bildungsmaterial-fuer-kita-fachkraefte</p> <p>(E.T. 27.01.2023)</p>
Gürcistan Ombudsmanlığı	<p>- 12.01.2023 tarihinde Gürcistan Ombudsmanı'nın BM Kadınlara Karşı Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Komitesi'ne (CEDAW) - Her Türlü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Sözleşme'nin uygulanması hakkında alternatif (gölge) bir rapor sunduğu açıklanmıştır.</p> <p>Kaynak:</p> <p>https://www.ombudsman.ge/eng/akhali-ambebi/sakhalkho-damtsvelma-gaeros-kalta-mimart-diskriminatsiis-aghmofkhvris-komitets-alternatiuli-angarishi-tsarudgina</p> <p>(E.T. 26.01.2023)</p> <p>- 16.01.2023 tarihinde Gürcistan Ombudsman Vekili Tamar Gvaramadze'nin 11-12 Ocak 2023 tarihlerinde Türkiye Cumhuriyeti'nin başkenti Ankara'da düzenlenen "Uluslararası 21. Yüzyılda İnsan Haklarının Geleceği Konferansı'na katıldığı ve yaşlı hakları konulu bir konuşma yaptığı açıklanmıştır.</p> <p>Kaynak:</p> <p>https://www.ombudsman.ge/eng/akhali-ambebi/sakartvelos-sakhalkho-damtsvlis-movaleobis-shemsrulebelma-saertashoriso-konferentsiaze-khandazmulta-uflebebis-datsvis-sakitkhebze-isaubra</p> <p>(E.T. 26.01.2023)</p>

	<ul style="list-style-type: none">- 25.01.2023 tarihinde Gürcistan Ombudsmanlık Ofisi, devlet kurumlarının ve hizmet sağlayıcıların temsilcileriyle birlikte sokakta yaşayan ve çalışan çocukların hakları konusunda bir çalışma toplantısı düzenlemiştir. <p>Kaynak:</p> <p>https://www.ombudsman.ge/eng/akhali-ambebi/samushao-shekhvedra-kuchashi-mtskhovreb-da-momushave-bavshvebtan-dakavshirebit (E.T. 26.01.2023)</p>
İrlanda İnsan Hakları ve Eşitlik Komisyonu (IHREC)	<ul style="list-style-type: none">- 06.01.2023 tarihinde Komisyon, “Çünkü hepimiz insanız/ Yani hepimiz eşitiz” kampanya serisinin üçüncüsü olarak “Eşitliği Önemsiyoruz” başlıklı bilinçlendirme kampanyasını başlatmıştır. <p>Kaynak:</p> <p>https://www.ihrec.ie/no-gender-equality-until-we-recognise-and-support-care-commission-says-as-gender-care-campaign-is-launched/ (E.T. 26.01.2023)</p> <ul style="list-style-type: none">- 13.01.2023 tarihinde, Komisyon’un Ekim ayında bir göçmenlik kararına adli inceleme yoluyla itiraz etmesi için Yüksek Mahkeme tarafından izin verilen bir ABD vatandaşı ve engelli bir avukata hukuki yardım sağladığı açıklanmıştır. <p>Kaynak:</p> <p>https://www.ihrec.ie/commission-welcomes-favourable-outcome-in-immigration-challenge/ (E.T. 26.01.2023)</p>

- 20.01.2023 tarihinde Komisyon, Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddete Karşı Eylem Uzmanları Grubuna (GREVIO) sunduğu çok kurumlu “Aile İçi Cinayet İncelemesi”nin acilen uygulanması çağrısında bulunmuştur.

Kaynak:

<https://www.ihrec.ie/commission-calls-for-urgent-implementation-of-domestic-homicide-review-against-backdrop-of-rising-number-of-femicides/>

(E.T. 26.01.2023)

- 24.01.2023 tarihinde Komisyon’a anti-sosyal davranış kararlarıyla ilgili önemli bir davada *Amicus Curiae* ("mahkemenin dostu") işlevini kullanması için İstinaf Mahkemesi tarafından izin verilmiştir.

Kaynak:

<https://www.ihrec.ie/commission-to-appear-in-anti-social-behaviour-order-case/> (E.T. 26.01.2023)

- 24.01.2023 tarihinde BM Çocuk Hakları Komitesi'nin Cenevre'de Devlet temsilcileriyle bir araya gelerek İrlanda'da çocuk haklarını inceleyen iki günlük bir halk toplantısına başlayacağı internet sitesinde duyurulmuştur. IHREC, çeşitli çocuk hakları konularında 100'ün üzerinde tavsiyede bulunduğu önerisini Ağustos 2022'de gerçekleştirmiştir.

Kaynak:

<https://www.ihrec.ie/commission-calls-on-state-to-address-mental-health-needs-of-children-as-un-committee-reviews-ireland-on-childrens-rights/>

(E.T. 26.01.2023)

<p>Norveç Ulusal İnsan Hakları Kurumu</p>	<p>- 04.01.2023 tarihinde Norveç Ulusal İnsan Hakları Kurumu, Norveç makamlarının bölgede bulunan evsiz göçmenlere barınma sağlamak için hangi yükümlülüklerle sahip olduğunu araştırmıştır. Oslo'da bulunan acil barınma tesislerinin insan haklarını tatmin edici bir şekilde yerine getirip getirmediğine ilişkin ayrıntılı bir inceleme yapılmıştır. Hazırlanan rapor, Oslo Belediyesine ve sosyal hizmet konularında görevli ilgili Bakanlıklara gönderilmiştir.</p> <p>Kaynak: https://www.nhri.no/2023/bostedslose-eos-migranter-rett-til-husly/ (E.T. 20.01.2023)</p> <p>- 09.01.2023 tarihinde Norveç Ulusal İnsan Hakları Kurumu, BM Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi'nin (CEDAW) uluslararası izleme ve denetim organı olan Kadınlara Karşı Ayrımcılığın Önlenmesi Komitesi'ne savunmasız gruplara ve kadına yönelik şiddetin soruşturulması ve kovuşturulmasına ilişkin ek rapor sunmuştur. Rapor, şiddete karşı kriz merkezi oluşturulması önerisi, belediyelerin eylem planı oluşturması, cezaevlerindeki kadın mahpuslarının durumlarının iyileştirilmesi, kadınlara yönelik taciz ve nefret söylemi gibi 11 temaya odaklanmaktadır.</p> <p>Kaynak: https://www.nhri.no/2023/nims-supplerande-rapport-til-fns-kvinnekomite-artikkel/ (E.T. 20.01.2023)</p>
<p>Özbekistan Ulusal İnsan Hakları Merkezi</p>	<p>- 05.01.2023 tarihinde, 20 Haziran 2022'de Cumhurbaşkanı Shavkat Mirziyoyev'in yeni Anayasa taslağı için referandum yapılmasını önermesi üzerine Özbekistan'ı bekleyen tarihi</p>

	<p>değişiklikler ve konunun insan haklarına yansımaları üzerine bir görüş yazısı paylaşılmıştır.</p> <p>Kaynak: https://www.nhrc.uz/en/news/m9592 (E.T. 21.01.2023)</p> <p>- 07.01.2023 tarihinde Özbekistan Ulusal İnsan Hakları Merkezi, ülkenin Devlet Güvenlik Teşkilatına bağlı sınır birliklerinde görev yapmış bir grup gazinin katılımıyla “<i>Anavatanı korumak kutsal bir görevdir</i>” konulu yuvarlak masa toplantısına ev sahipliği yapmıştır. Kurumun açıklamasına göre etkinlik, Özbekistan Cumhuriyeti Silahlı Kuvvetlerinin kuruluşunun 31. Yıldönümüne ve 14 Ocak Anavatan Savunucuları Günü’ne ithaf edilmiştir.</p> <p>Kaynak: https://www.nhrc.uz/en/news/m9616 (E.T. 21.01.2023)</p>
Kanada Ulusal İnsan Hakları Komisyonu	<p>- 14.01.2023 tarihinde Kanada İnsan Hakları Komisyonu Twitter sayfasında Komisyon, Dünya Mantık Günü sebebiyle algoritmik gücün ilerlemesini teşvik etmiş, bununla birlikte insan hakları üzerindeki olumsuz etkileri konusunda uyarılarda bulunmuştur.</p> <p>Kaynak: https://twitter.com/CdnHumanRights/status/1614256243459391489 (E.T. 28.01.2023)</p>